

Tämän numeron pääkirjoitus käsittelee tutkimuksen ja päätoksenteon suhdetta. KELA on selvittänyt, miten kansanedustajat seuraavat tutkimusta:

”Kelan tutkimusosaston julkaiseman tutkimuksen perusteella kansanedustajat saavat parhaiten tietoa tutkimuksista median välityksellä, osallistumalla seminaareihin ja tietoisuihin sekä lukemalla heille lähetettyjä tiedotteita. Medialla on vahva kannatus, sillä 92 % kyselyyn vastanneista edustajista haluaa vastaisuudessa saada tietoa tutkimuksista toimittajien välityksellä. Tutkimuksista halutaan tietoa myös tiedotteiden muodossa sekä seminaareissa ja tietoisuuksissa.

Tutkimusaiheen ajankohtaisuus ja merkittävyys on ehdottomasti tärkein syy tarttua tutkimukseen. Tutkimukseen perehtymistä edistää vastausten mukaan myös se, että tutkimus on kirjoitettu kansanedustajan äidinkielellä, siinä on selkeitä toimenpide-ehdotuksia ja tiivistelmä. Kansanedustajat kertovat myös avoimesti, että he tutustuvat tutkimukseen, mikäli tietävät sen tukevan heidän ajamaansa politiikkaa.

Tutkimusviestinnässä tulisi hyväksyä se, että päättäjät lukevat lyhyitä suomenkielisiä tekstejä.”
(KELAn tiedote 16.8.2012)

Markku T. Hyypä ja kumppanit ovat jo vuosia korostaneet ryhmätoiminnan terveyttä edistävää vaikutusta vanhalla iällä. Esimerkkeinä usein mainittavat kuorolaulu, käsityökurssit ja muut vastaavat harrasteet saatavat kuitenkin edustaa väistyvää vanhuskulttuuria:

”Kauniaisten Grani-ostoskeskuksen vastapäinen työmaa-aita täyttyy violeteista graffiteista. Mutta hetkinen, nämä spreijajat ovat mummoja! Mikä porukka tämä on?

Veera Jalava, ryhmän perustaja ja ohjaaja kertoo: ”Olemme K 65 Crew, Pohjoismaiden ensimmäinen katutaideri ryhmä yli 65-vuotiaille. Tarkoitus on saada tämä 21-metrinen aita valmiiksi kolmessa päivässä.”

Ensimmäiset jäsenet tulivat alun perin Espoon Tapiolan palvelutalon virikeryhmästä vuonna 2009. ”Jotkut ovat myöhemmin ilmoittautuneet sähköpostilla mukaan tai sitten kuulleet meistä lapsenlapseltaan, joka on huomannut Facebook-sivumme.”

K 65 -ryhmässä on kymmenen jäsentä, joista tällä hetkellä iäkkäin on 94-vuotias.

”Tässä porukassa jokainen saa olla mukana omalla tavallaan. Jos kärsii nivelvaivoista eikä jaksa pitää spraypurkkia tai on astmaatikko, voi piirtää tussilla, työskennellä lateksilla tai pystyttää seiniä”, Jalava sanoo.”

(**Matleena Kantola** Kulttuurivihkoissa 3/2012)

Ajanpuute on nykyvaivoista sitkeimpiä. Mistä kiire muodostuu ja mitä tarkoitetaan, kun sanotaan, että jollakin on enemmän aikaa kuin toisella? **Johanna Korhonen** kritisoi Hesarissa aikapulapuhetta: ”**Oikeasti** ajasta ei ole kenelläkään pulaa, koska sitä ei mene, vaan tulee. Joka sekunti tulee se nimenomainen sekunti lisää. Näin tapahtuu toistaiseksi. Aikaa on, mutta sen käyttö on valinta. Tätä valintaa monet eivät halua ottaa vastuulleen, vaan vetoavat erilaisiin pakkoihin – vaikka usein nekin ovat itse valittuja. Kiireiseen kitinään yhdistyy ajatus, että aikaa on silti loputtomasti eikä takarajaa ole.” (Helsingin Sanomat 3.10.2012).

Aiheeseen pureudutaan Tilastokeskuksen julkaiseman Hyvinvointikatsaus-lehden ajankäytön teemanumerossa, jonka pääkirjoituksessa **Hanna Sute-la** kirjoittaa: ”Ajankäyttö koskettaa meitä jokaista, jatkuvasti. Me kaikki kulutamme aikaa – tai pikemminkin aika kuluttaa meitä, kuten **Niina Säski-lahti** väitöskirjassaan pohtii. Aika kohtelee meitä tasa-arvoisesti antamalla kaikille käyttöön 24 tuntia vuorokaudessa. – Toisaalta aikaa voi pitää **Liisa Horellin** sanoin myös rahaan verrattavissa olevana voimavarana. Puhutaan aikavauraudesta tai aikaköyhydestä. – Vaikka ne 24 tuntia vuorokaudessa jakautuvat tasapuolisesti meille kaikille, ajankäytön voi nähdä tasavaroisyydenä niin yksilöiden välillä kuin yhteiskunnallisestikin. Tämän numeron artikkeleista moni tarkasteleekin

ajankäytön jakautumista naisten ja miesten kesken.”

YP:n toimitusta ja muita kohtalotoverimiehiä alati vai-vaavaan aikavajeeseen löytyy selityksiä **Anneli Miettisen** ja **Anna Rotkirchin** artikkelista, jossa he analysoivat lastenhoitoon käytettyä aikaa nyt ja ennen: ”Isät ovat perinteisesti osallistuneet lasten kanssa leikkimiseen muun lastenhoidon kustannuksella, mutta on hyvä huomata, että isät osallistuvat nykyisin runsaammin myös lasten perushoivaan. Lasten kuljettamiseen ja saattamiseen kuluva aika vie entistä suuremman osan sekä isien että äitien ajasta. Kuljettamiseen kuluvan ajan kasvu onkin suhteellisesti suurinta, sillä siihen kuluva aika on lähes 2,5-kertaistunut tarkasteltuna jaksona.” (Hyvinvointikatsaus 3/12)

Suomessa Wikileaks-tyyppinen aktivismi on ollut toistaiseksi vähäistä, mutta tietovuotoja on harrastettu muilla menetelmillä. Lehdistöneuvos **Jyrki Vesikansa** puhuu tietovuotojen puolesta Kanava-lehdessä (6/2012): ”(T)arvitaan myös vallankäytön valvontaa. Se edellyttää muun ohessa mahdollisuutta ja oikeutta tietovuotoihin. Oman kokemukseni perusteella tiedän, että toisin kuin ehkä luullaan, vuotaja ei yleensä ole siivooja tai kitkeröitynyt pikkuvirkamies. Yhtä ja toista kuulee toki jo lentoasemien jonoissa – etenkin paikoissa, joissa toisensa kohdanneet suomalaiset eivät tiedosta jonkun vieressä ymmärtävän heidän eksoottista kielitään.

Enimmäkseen vuodot valuvat kuitenkin varsin korkealta. Ja

yleensä tarkoituksella. Vuotajalla on tietenkin intressinsä, joita toimittajien kannattaa punnita lähdekritiittisesti. Etujen mukainen pelaaminen kuuluu kuitenkin niin diplomatiaan kuin politiikkaan. Joskus vuotaja kokee aidosti ajavansa isänmaan, kansanvallan tai muuta suurta asiaa”

”Valmistuvaa it-insinööriä ei nyt naurata”, otsikoi Kaleva kesäkuussa, kun Nokia oli ilmoittanut vähentävänsä Suomessa 3700 työpaikkaa. Nokiasta, Nokia Siemens Networksista ja isoilta alihankkijoilta Suomessa työnsä menettävien määrä on yhden arvion mukaan kasvamassa jo 13 000:een. **Satu Ojala** ja **Ari Hautaniemi** vertailevat tämän numeron artikkelissaan suomalaisten tietotyöntekijöiden ja muiden palkansaajien työmarkkina-aseman kehitystä 1980-luvulta nykypäivään. Tutkimuksen päätuloksen voi tiivistää seuraavasti: korkeasti koulutettuja, luovaa ja autonomista työtä tekeviä tietotyöläisiä on vajaa kolmannes kaikista palkansaajista, ja heillä on vakaammat työsuhteet ja parempi palkkaus kuin puoliitsenäistä ja rutiinityötä tekevillä työntekijöillä. Erot näiden kahden työntekijäryhmän välillä ovat pikemmin kasvaneet kuin kaventuneet: toisin kuin tietotyöläisillä, rutiinityöntekijöiden asema ei 2000-luvulla korjautunut laman jäljiltä vaan jäi huono-osaisemmaksi. Ojalan ja Hautaniemen tutkimuksen aineisto kuitenkin katkeaa vuoteen 2008, jolloin Suomea kohtasi aivan uudenlainen ta-
loudellinen taantuma ja tähän liittyvä globaali uusjako tieto-

teknologiateollisuudessa. Tutkimukseen kaivataankin jatko-osa, jossa paljastetaan, toipui-ko Nokialandian tietotyöläinen nykykurimuksesta.

”Suomalaiset sananlaskut eivät ole viime aikoina olleet muodissa, sillä niiden toistelu kuulostaa liian impivaaralaiselta. Siksi otan tässä esimerkiksi kreikkalaisen sananlaskun, jonka mukaan pitopöydässä ei saa kursailla. Päästyään europitopöytään kreikkalaiset eivät olekaan kursailleet, vaan antaneet mennä.” (**Juha Karvonen** Aikalaisessa 12/2012)

YP:n ex-päätoimittaja **Matti Virtasta** saateltiin elokuussa eläkkeelle monin elein ja teoin, joista yksi oli työtuttavaverkoston kirjoittama, Mattia käsittelevä Wikipedia-sivu. Wikipedia-sivuun – tietosanakirja-artikkeliin – ei kuitenkaan sopinut sisällyttää suoria kehuja, vaan sävyn piti säilyä neutraalin rajoissa. Tyyli laji aiheutti kirjoittajakunnassa pohdintoja, joista tähän poimittakoon **Klaus Mäkelän** näppäimistöltä lähtenyt viesti: ”Ei kuka tahan-
sa kykene nostamaan virastojulkaisua sivistyslehdiksi ja yhteiskunnalliseksi foorumiksi. En tiedä, miten tästä selviää ilman adjektiiveja, mutta jotakin asiasta on sanottava.”

Jotakin asiasta sanonee myös Matti itse YP:n seuraavassa numerossa, jossa julkaistaan hänen haastattelunsa.